

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA GENERALNA
ZASTĘPCA PROKURATORA
GENERALNEGO

Warszawa, dnia 12 września 2014 r.

sekretariat Wicemarszałka Senatu
Marii Pańczyk-Pozdziej
Wpłynęło dn. 15.09.2014r.
Nr. MPP/1548 NIK/23741
Podpis zb

PG IV PS 070/3/14

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 16.09.14
nr. 5485 podpis. M

Pani
Maria Pańczyk - Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Wicemarszałek

Odpowiadając na pismo Pani Wicemarszałek z dnia 13 sierpnia 2014 r., znak BPS/043-60-2614-PG/14, wraz z załączonym doń oświadczeniem złożonym przez Senatorów: Grzegorza Wojciechowskiego, Wojciecha Skurkiewicza, Zdzisława Pupę, Andrzeja Pajaka, Roberta Mamątową, Bogdana Pęka, Przemysława Błaszczyka i Bohdana Paszkowskiego na 60. posiedzeniu Senatu w dniu 07 sierpnia 2014 r., w sprawie aspektów prawnych związanych z używaniem przez kierujących pojazdami rejestratorów samochodowych (kamer), uprzejmie informuję, że Prokurator Generalny, jak też podlegli mu prokuratorzy nie nadzorują postępowań mandatowych prowadzonych przez uprawnione organy.

Zgodnie z art. 102 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (dalej k.p.s.w.), nadzór nad postępowaniem mandatowym sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, a w sprawach, o których mowa w art. 95 § 3 k.p.s.w. - Główny Inspektor Pracy. Z racji tego nadzoru, to minister właściwy do spraw wewnętrznych może występować do Prezesa Rady Ministrów o nadanie określonym organom uprawnień mandatowych, ustalenie ich zakresu, z tym że musi to uczynić w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (art. 95 § 5 i 6 k.p.s.w.). Nadzór ten obejmuje także organy Żandarmerii Wojskowej.

Wnioski o ukaranie za popełnione wykroczenia składają do sądu organy Policji oraz inne uprawnione organy, które posiadają również kompetencje do prowadzenia postępowań wyjaśniających przed jego skierowaniem.

Sprawy w zakresie popełnionych wykroczeń, co do zasady rozpoznają sądy powszechne, a jedynie w sprawach o wykroczenia popełnione przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wskazane w art. 10 k.p.s.w. rozpoznają wojskowe sądy garnizonowe.

Zgodnie z unormowaniem art. 110 § 1 k.p.s.w. Prokurator Generalny w sprawach o wykroczenia może wnieść jedynie kasację od każdego prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe, zaś w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych może to uczynić także Naczelny Prokurator Wojskowy.

Z uwagi na zawarte w k.p.s.w. unormowania w zakresie organów upoważnionych do prowadzenia postępowania mandatowego - Prokurator Generalny, jak i podlegli prokuratorzy nie prowadzą ewidencji, ani też nie monitorują ilości i charakteru spraw kończonych w tym trybie.

Odnosząc się do podniesionej w oświadczeniu Panów Senatorów kwestii dokonywania nagrań przez kierujących pojazdami przy użyciu rejestratorów samochodowych (kamer), należy stwierdzić, że żaden przepis nie zabrania takich czynności, pod warunkiem, że jest to dokonywane dla celów osobistych lub domowych – art. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

Takie nagranie zawierające zarejestrowane wykroczenie lub przestępstwo drogowe, może być zgodnie z prawem przekazane uprawnionemu do ścigania wykroczeń lub przestępstw organowi.

Praktyka życia codziennego dowodzi, że wielu autorów nagrań dokonanych przy użyciu rejestratorów samochodowych (kamer), zamieszcza je następnie bez zgody osoby zainteresowanej w sieci internetowej.

W niektórych przypadkach zamieszczone w sieci internetowej nagranie, zwłaszcza uzupełnione o komentarz określonej treści, może wyczerpywać znamiona przestępstwa prywatnoskargowego z art. 212 § 1 k.k., poprzez pomówienie innej osoby o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, bądź czynu z art. 216 § 1 i 2 k.k., polegającego na znieważeniu innej osoby za pomocą środków masowego komunikowania.

Należy podkreślić, że wymieniona ustawa o ochronie danych osobowych, w art. 6 ust. 1 i 2, za dane osobowe uznaje wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się

na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.

Odnosząc się do problematyki podniesionej w oświadczeniu Panów Senatorów złożonym na 60. posiedzeniu Senatu w dniu 07 sierpnia 2014 r., a związanej z ewentualnym wykorzystaniem dla celów dowodowych nagrań dokonanych przy użyciu rejestratorów samochodowych (kamer), zauważyć należy, że obowiązujące przepisy k.p.s.w., jak też k.p.k. określają jedynie względne i bezwzględne zakazy dowodowe, nie wymieniając wskazanych nagrań, jako niedopuszczalnych do wykorzystania w postępowaniu dowodowym.

Zwrócić należy uwagę, że przedmiotem dowodu jest fakt (okoliczność), który podlega udowodnieniu (por. wyrok SN, sygn. V KRN 408/72, OSNKW 1973, nr 4, poz. 44), zaś czynności dowodowe, to czynności procesowe polegające na poszukiwaniu, ujawnieniu lub kontroli dowodów. K.p.k., ani k.p.s.w. nie definiuje pojęcia dowód, a jest ono używane w różnym znaczeniu, co nie stanowi, zdaniem R. Kmiecika przeszkody w dokonywaniu wykładni poszczególnych przepisów (zob. R. Kmiecik, *Prawo dowodowe. Zarys wykładu, Zakamycze 2005*).

Tak więc przepis art. 39 § 1 k.p.s.w. jest przejawem obowiązywania na gruncie postępowania w sprawach o wykroczenia zasady kontrydiktoryjności z elementami działania sądu z urzędu. Sąd może bowiem wprowadzać do procesu każdy dowód niezależnie, a nawet wbrew woli stron (por. T.Grzegorzczak, Komentarz do art. 39 k.p.s.w., stan prawny 01.09.2012 r.). Tak więc nie budzi wątpliwości, że nagrania dokonane przez osoby prywatne z wykorzystaniem rejestratorów samochodowych (kamer) mogą być dowodem w sprawie o popełnienie wykroczenia, jak też w sprawie karnej, gdy przedmiotem sprawy jest przestępstwo. Taki dowód, jak każdy inny podlega swobodnej ocenie sądu, w tym pod względem jego autentyczności. W praktyce orzeczniczej dowód z nagrania obrazu, czy głosu może być przedmiotem oceny biegłego, który po przeprowadzeniu badań stwierdzi, czy udostępnione nagranie jest autentyczne. Autentyczność nagrania można też dodatkowo weryfikować za pomocą zeznań świadków, czy wyjaśnień obwinionych.

Odnosząc się do kwestii podniesionej w cytowanym powyżej oświadczeniu Panów Senatorów złożonym na 60. posiedzeniu Senatu w dniu 07 sierpnia 2014 r., a związanej z porównaniem zasad i wymogów funkcjonowania urządzeń rejestrujących, wskazanych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym i prywatnych nagrań pochodzących z rejestratorów samochodowych (kamer), zauważyć należy, że są to zupełnie inne urządzenia, których nie można ze sobą porównywać w sposób sugerowany przez Panów Senatorów.

Istotą urządzeń rejestrujących jest profesjonalne ujawnianie i rejestrowanie wykroczeń w ruchu drogowym, zaś amatorskie nagrania rejestratorem samochodowym (kamerą) są nieprofesjonalnym zapisem obrazu i dźwięku, do którego nie stosuje się przepisów o ich certyfikowaniu, co nie oznacza, że z tego powodu nie mogą one być dowodem popełnienia wykroczenia lub przestępstwa w ruchu drogowym.

Z pozostaniem

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Jamrogowicz